

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА**

**КУЛЬТУРА
Поточний бібліографічний список**

Випуск 2

**Періодичність 12 випусків
на рік
Виходить з 1989 року**

КИЇВ 2025

УДК 008
К 90

Укладачі: **О. Ф. Білоконь**
Т. Б. Благодарєва
О. В. Панінатченко
В. А. Соломка
Ю. А. Шаховський

Культура : поточ. бібліогр. список. Вип. 2, 2025 / уклад. О. Ф. Білоконь, **К 90** Т. Б. Благодарєва, О. В. Панінатченко, В. А. Соломка, Ю. А. Шаховський ; М-во культури та інформ. політики України, НБУ імені Ярослава Мудрого, Інформ. центр з питань культури та мистецтва. – Київ, 2025. – 42 с.

Бібліографічний список містить інформацію з періодичних видань та інтернет-джерел про загальні питання культури, також висвітлює проблеми національного в культурі, регіональної культурної політики, правові питання, економічні аспекти розвитку галузі, питання підготовки кадрів, міжнародного співробітництва в галузі культури, розвитку аматорства, бібліотечної та музейної справи, питання охорони пам'яток історії та культури, релігії та релігієзнавства.

Список розраховано на працівників закладів культури, вчених і спеціалістів галузі, викладачів і студентів закладів вищої освіти.

УДК 008

Національна бібліотека України
імені Ярослава Мудрого, 2025

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Петренко-Цеунова, Ольга. Святкування фейкових річниць [Електронний ресурс] : [про необхідність переглянути підхід до святкування ювілейних та пам'ятних дат] / Ольга Петренко-Цеунова // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2025. – 21 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<https://tyzhden.ua/sviatkuvannia-fejkovykh-richnyts/>.

2. Тарасова, Дар'я. Вплив повномасштабної війни на культуру: як конфлікт відобразився на творчості митців та чи переорієнтувалися українці на своє [Електронний ресурс] : [як українське мистецтво та українці як його реципієнти трансформувалися з 24 лютого 2022 року]/ Дар'я Тарасова // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 24 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<https://espresso.tv/poyasnuemo-vpliv-povnomasshtabnoi-viyni-na-kulturu-yak-konflikt-vidobrazivsya-na-tvorchosti-mittsiv-ta-chi-pereorientovalisya-ukraintsi-na-svoe>.

3. У Вінниці [Вінницькому академічному обласному театрі ляльок] обговорили проєкт Стратегії розвитку культури в Україні до 2030 року [Електронний ресурс] : [про хід та учасників заходу] / [пресслужба М-ва культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 3 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3956036-u-vinnici-obgovorili-proekt-strategii-rozvitku-kulturi-v-ukraini-do-2030-roku.html>.

4. Яновська, Вікторія. Семіотичний аспект трансформацій міфу в контексті сучасної медіакультури [Електронний ресурс] / Вікторія Яновська, Тамара Недошовенко // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2024. – № 6. – С. 1604–1609. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 25.02.2025.

<https://nz.lviv.ua/2024-6-30/>.

Див. № 98.

Культура і суспільство

5. Виїзд митців та журналістів за кордон: безсилля бюрократів чи дефолт української культури в світі? [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2025. – 28 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://chytomo.com/vyizd-myttziv-ta-zhurnalistiv-za-kordon-bezsyllia-biurokrativ-chy-defolt-ukrainskoi-kultury-v-sviti/>.

Про рішення МКСКУ з березня припинити видачу листів-сприянь для виїзду військовозобов'язаних митців та медійників за кордон і реакцію діячів культури та журналістів на це рішення.

6. Горlach, Поліна. Мінкульт [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] переглядає правила виїзду за кордон: реакція Комітету [Верховної Ради України з питань] свободи слова, медійників та культурних діячів [Електронний ресурс] / Поліна Горlach, Ліля Гончарук // Суспільне.

Культура : [сайт]. – 2025. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://suspihne.media/culture/958921-minkult-peregladae-pravila-viizdu-za-kordon-reakcia-komitetu-svobodi-slova-ta-medijnikov/>.

7. Климчук, Дмитро. «Це зменшить підтримку ЗСУ»: Олександр Положинський про заборону на виїзд артистів за кордон [Електронний ресурс] / Дмитро Климчук // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2025. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://www.volynnews.com/news/all/tse-zmenshyt-pidtrymku-zsu-luchanyn-oleksandr-polozhynskyy-ta-inshi-m/>.

Коментар співака та музиканта, громадського діяча, військовослужбовця ЗСУ, екслідера гурту «Тартак» О. Положинського рішення МКСКУ щодо призупинки видачі листів сприяння для виїзду військовозобов'язаних митців та медійників за кордон. А також про артистів, які вже змушені скасувати закордонні тури.

8. Медіарух вимагає скасувати рішення про призупинення видачі журналістам листів для виїзду за кордон [Електронний ресурс] : [заява Медіаруху] // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://detector.media/community/article/238650/2025-02-27-mediarukh-vymagaie-skasuvaty-rishennya-pro-pryzupynennya-vydachi-zhurnalistam-lystiv-dlya-vyizdu-za-kordon/>.

Інформаційна політика

9. Семенюта, Ірина. «Війна навчила: я можу пожертвувати матеріалом, якщо він зламає чийсь життя». Як 11 років війни змінили журналістику [Електронний ресурс] / Ірина Семенюта // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 23 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<https://detector.media/community/article/238489/2025-02-23-viyna-navchyla-ya-mozhu-pozhertvuvaty-materialom-yakshcho-vin-zlamaie-chyies-zhyttya-yak-11-rokiv-viyny-zminyly-zhurnalistyku/>.

Наведено тези виступів учасників дискусії «11 років висвітлення війни, що ведеться проти твоєї країни», організованої N-OST у межах проєкту Europe-Ukraine Desk у просторі Kyiv Hall.

Див. № 92.

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

10. Барсукова, Олена. Регіони, гламур і блогери: про що говорили на Медіадні Премії імені Георгія Гонгадзе в Одесі [Електронний ресурс] : [наведено тези виступів деяких учасників першої регіональної конференції «Медіадень Премії Гонгадзе»] / Олена Барсукова // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 12 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.02.2025.

<https://life.pravda.com.ua/society/v-odesi-mediyniki-podiskutuvali-pro-regionalnu-zhurnalistiku-glamur-i-blogeriv-306396/>.

11. Леончук, Марина. Фабрика клікбейту, кінобюджет – 2025 та як призупинення іноземної допомоги США загрожує свободі слова та демократії [Електронний ресурс] / Марина Леончук // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 1 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.02.2025. <https://detector.media/lysty-do-spilnoty-dm/article/237805/2025-02-01-fabryka-klikbeytu-kinobyudzheth-2025-ta-yak-pryzupynennya-inozemnoi-dopomogy-ssha-zagrozhuye-svobodi-slova-ta-demokratii/>.

12. Не зупиняємося. Як припинення американської допомоги вплинуло на роботу українських медіа (опитування) [Електронний ресурс] / Дмитро Тіщенко, Катерина Рождественська, Софія Скиба [та ін.] ; [розмовляли] Юлія Лавришин, Ірина Семенюта, Гала Скляревська, Ольга Чорна // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 2 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.02.2025.

<https://detector.media/community/article/237819/2025-02-02-ne-zupynyaemosya-yak-prypynennya-amerykanskoj-dopomogy-vplynulo-na-robotu-ukrainskykh-media-opytuvannya/>.

Керівники медіа про те, як припинення американської допомоги вплинуло на роботу їх видань, які кроки плануються, щоб продовжити працювати, що роблять, аби отримати фінансування від альтернативних джерел, і чи можливе поновлення, принаймні, деякої підтримки медіа та медійних громадських організацій, журналістів-розслідувачів з боку США.

Див. № 86, 87.

Культурно-мистецькі заходи до пам'ятних дат, днів пам'яті, державних і релігійних свят

Див. № 120.

До третьої річниці повномасштабного вторгнення росії в Україну

13. Зборовський, Анатолій. Олег Кудин: «Ця війна завершиться або в Чопі, або у Владивостоці» [Електронний ресурс] / Анатолій Зборовський // Крим. світлиця : [інтернет-версія]. – 2025. – 14 лют. (№ 7). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.02.2025.

<http://svitlytsia.crimea.ua/index.php?section=article&artID=26737>.

Про виставку «Архетип українського героя» у Музеї історії міста Києва, в експозиції якої представлено твори живопису, графіки, фото, інсталяції українських художників та колекцію військових шевронів під назвою «Код захисника».¹

14. Карпенко, Світлана. Віра Бланш: «Моя фотокамера – це моя зброя у цій війні» [Електронний ресурс] / Світлана Карпенко, Валентина Бистрова // Запоріж. правда : [інтернет-версія]. – 2025. – 17 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.02.2025.

¹ Див. також: «Архетип українського героя» – мистецтво про силу та відвагу воїнів [Електронний ресурс] / підгот. Оксана Лебедина // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. 2025. 5 лют. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 27.02.2025. <https://zn.ua/ukr/CULTURE/arkhetip-ukrajinskoho-heroja-mistetstvo-pro-silu-ta-vidvahu-vojiniv.html>.

<https://zp-pravda.info/novini/kultura/vira-blansh-moya-fotokamera-ce-moya-zbroya-u-ciy-viyni>.

Виставка «Відбиток» воєнних світлин фотохудожниці В. Блани у Запорізькому обл. краєзнавчому музеї.

15. Катаєва, Марія. У Київському Палаці дітей та юнацтва презентували [мобільну] експозицію, [створену фахівцями Національного військово-історичного музею України та фотовиставку,] присвячену Андрію Пільщиківу та Бадрі Лолашвілі [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 21 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/108998/>.

16. Рогожинська, Ірина. «Книга як зброя» [Електронний ресурс] / Ірина Рогожинська // Зоря Полтавщини : [інтернет-версія]. – 2025. – 24 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<http://zorya.poltava.ua/kniga-jak-zbroja/>.

Голосні читання «Пам'ятаємо» в межах проекту «Книга як зброя» на підтримку Всеукраїнського проекту «Недописані» у Полтавській обл. бібліотеці для юнацтва ім. Олесь Гончара.

17. Рубан, Дарина. Україна – не сама: як люди з усього світу підтримали нас у третю річницю великої війни [Електронний ресурс] / Дарина Рубан // #ШоТам : [сайт]. – 2025. – 25 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://shotam.info/ukraina-ne-sama-iaak-liudy-z-usoho-svitu-pidtrymaly-nas-u-tretiu-richnytsiu-velykoi-viyny/>.

18. У парламенті Литви [у Галереї захисників свободи] відкрили виставку «Втрачений дім – надія серед руїн» [робіт українського фотографа Вадима Сарахана] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 28 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.03.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3965107-u-parlamenti-litvi-vidkrili-vistavku-vtraceni-j-dim-nadia-sered-ruin.html>.

19. У Стокгольмі [Шведському історичному музеї в межах заходу, організованого Українським інститутом у Швеції] презентували книгу [«Se kvinnorna, se kriget» («Дивлячись на жінок, які дивляться на війну») загиблої в м. Краматорську в 2023 р. української письменниці] Вікторії Амеліної в перекладі шведською [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 25 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3964234-u-stokgolmi-predstavili-knigu-viktorii-amelinoi-v-perekladi-svedskou.html>.

*До 154-річчя від дня народження письменниці,
перекладачки, культурної діячки Лесі Українки (1871–1913)*

20. В Херсоні відзначили день народження Лесі Українки [Електронний ресурс] / [Херсон. МВА] // Район. Херсон : [сайт]. – 2025. – 25 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://kherson.rayon.in.ua/news/785766-v-khersoni-vidznachili-den-narodzhennya-lesi-ukrainki>.

Захід «Чоловічий погляд: Без надії сподіваюсь...» в Центральній міській бібліотеці ім. Лесі Українки (м. Херсон).

21. Маркопольська, Тетяна. Радянські міфи, подорожі та стосунки: у Луцьку [Будинку Косачів] відкрили виставку «(Не)знана Леся Українка: повернення» [підготовлену Українським інститутом національної пам'яті] [Електронний ресурс] / Тетяна Маркопольська // Район. Історія : [сайт]. – 2025. – 25 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://history.rayon.in.ua/news/785616-radyanski-mifi-podorozhi-ta-stosunki-u-lutsku-vidkrili-vistavku-neznana-lesya-ukrainka-povernennya>.

22. Романцова, Богдана. Леся Українка, якої ми не знали. Літературознавиця Богдана Романцова у проєкті «Власні назви» [Електронний ресурс] / Богдана Романцова ; [розмовляла] Мирослава Барчук // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 25 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.02.2025.

<https://espreso.tv/kultura-lesya-ukrainka-yakoi-mi-ne-znali-literaturoznavitsya-bogdana-romantsova-u-proekti-vlasni-nazvi>.

Літературознавиця про феномен творчості письменниці, її історії кохання, середовище зростання, а також про те, як Леся Українка вписала Україну в європейський контекст.

23. Гольдмейхер, Аля. У Києві [грузинська діаспора «Сакартвело» разом з Українським домом у Тбілісі, креативним простором «Мистецький акваріум» та гуртом «Голоси покоління»] провели літературно-музичний вечір «Леся Українка і Грузія. Діалог душ і культур» [Електронний ресурс] / Аля Гольдмейхер // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2025. – 3 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.02.2025.

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kyievi-provely-literaturno-muzychnyj-vechir-lesia-ukrainka-i-hruziia-dialoh-dush-i-kultur/>.

Теорія культури

Див. № 95.

Історія культури

Див. № 48, 94, 95, 133, 141, 173.

Краєзнавство

Див. № 48.

Благодійництво, меценатство, спонсорство, волонтерство

24. Городнича, Катерина. Прийшли гранти з відки не чекали. Медіа, які залишились без фінансування зі США, отримали несподівану пропозицію [Електронний ресурс] : журналістів-розслідувачів вирішили підтримати цікаві персонажі / Катерина Городнича // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 11 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.02.2025.

<https://antonina.detector.media/withoutsection/post/225540/2025-02-11-pryyshly-granty-zvidky-ne-chekaly-media-yaki-zalyshyls-bez-finansuvannya-zi-ssha-otrymaly-nespodivanu-propozytsiyu/>.

25. Терещук, Ганна. Бібліотеки списують російськомовні книжки, а заповнити полиці українськими допомагають українці зі США [Електронний ресурс] / Ганна Терещук, [Олег Сербін] // Радіо Свобода : [сайт]. – 2025. – 11 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.02.2025.
<https://www.radiosvoboda.org/a/biblioteka-vijna-knygy-kultura/33311275.html>.

Про оновлення бібліотечного фонду бібліотеки в с. Сумівка (Вінницька обл.), яка стала переможцем акції «Книгодарування», організованої читацьким клубом українців у США «Books-R-Us Ukrainian», а також розповідь генерального директора НБУ ім. Ярослава Мудрого (м. Київ) О. Сербіна про стан бібліотечних фондів публічних бібліотек країни та шляхи їх оновлення.

26. Херсонський [обласний] художній музей [ім. Олексія Шовкуненка] отримав у дар картину Олексія Шовкуненка [від колекціонера Тараса Лагойди] [Електронний ресурс] : [про поповнення фондів музею] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 4 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3956371-hersonskij-hudoznij-muzej-otrimav-u-dar-kartynu-oleksia-sovkunenka.html>.

Див. № 44, 55, 62, 68, 159, 164.

Соціальні культурно-мистецькі проєкти та ініціативи

27. Білейчук, Тетяна. Як живопис допомагає впоратися з втратами [Електронний ресурс] / Тетяна Білейчук ; [розмовляла] Ірина Мостова // Post impreza : [інтернет-вид.]. – 2025. – 9 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.02.2025.
<https://postimpreza.org/talsk/iak-zhyvopys-dopomahaie-vporatysia-z-vtratamy>.

Мисткиня та психологиня, організаторка всеукраїнського арттерапевтичного проєкту «ЖИВА. Справжні історії кохання» в м. Івано-Франківську про підготовку виставки картин, створених родинами полеглих військових, арттерапію та співпрацю з аматорками.

28. Завіна, Оксана. На варті ментального здоров'я / Оксана Завіна // Бібл. планета. – 2024. – № 4. – С. 23–27.

Про форми роботи ОУНБ ім. Д. Чижевського (м. Кропивницький), спрямовані на покращання ментального здоров'я громади.

29. Заходи з психосоціальної підтримки в бібліотеках відвідали близько 3 тисяч українців [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 4 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3956075-zahodi-z-psihosocialnoi-pidtrimki-v-bibliotekah-vidvidali-blizko-3-tisac-ukrainciv.html>.

Презентація у м. Львові перших результатів проєкту «Бібліотеки як простір психосоціальної підтримки», який є складовою проєкту «Мистецтво допомагати» МКСКУ в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», ініційованої дружиною Президента України О. Зеленською.

30. Проєкт «Бібліотеки як простір психосоціальної підтримки» / підгот. Світлана Ковальчук // Бібл. планета. – 2024. – № 4. – С. 22–23.

Про учасників та хід тренінгів, організованих Нац. бібліотекою України ім. Ярослава Мудрого (м. Київ) та ВГО «Укр. бібліотечна асоціація» в містах Києві та Львові, на підтримку реалізації проєкту «Бібліотеки як простір психосоціальної підтримки».

31. Реабілітація за допомогою мистецтва [Електронний ресурс] : про візит до Музею сучасного українського мистецтва Корсаків у Луцьку розповідає народний депутат України Ярослав Руцишин / пресслужба Апарату Верхов. Ради України // Голос України : [інтернет-версія]. – 2025. – 3 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<http://www.golos.com.ua/article/382080>.

Див. № 97.

НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ. МОВНІ ПИТАННЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

32. Волошина, Лариса. Психологиня Лариса Волошина: Новонавернені колись у «советськість» українці мають зрозуміти, що з ними зробили: позбавили мови та культури [Електронний ресурс] / Лариса Волошина ; [розмовляла] Мирослава Барчук // Еспreso : [сайт]. – 2025. – 18 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.02.2025.

<https://espresso.tv/kultura-psikhologinya-larisa-voloshina-novonaverneni-kolis-u-sovetskist-ukraintsi-mayut-zrozumiti-shcho-z-nimi-zrobili-pozbavili-movi-ta-kulturi>.

Журналістка і психологиня про те, як давні історичні травми впливають на теперішнє та як українцям зберегтися й посилити національну ідентичність. Розмова в програмі «Власні назви з Мирославою Барчук» на телеканалі «Еспreso».

33. Кісь, Оксана. Бойові відьми і войовничі мотанки: нові смисли старих традицій в контексті російсько-української війни [Електронний ресурс] / Оксана Кісь // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2024. – № 6. – С. 1678–1701. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.02.2025.

<https://nz.lviv.ua/2024-6-38/>.

Про твори візуального мистецтва, інтернет-меми, авторську поезію, музичні відео, художні фільми, дизайн одягу та вироби майстринь-аматорок, які репрезентують сучасні уявлення про відьму та ставлення до магічних практик в українському суспільстві.

34. Пожоджук, Дмитро. «Етнографічний образ сучасної України...» – важливе джерело з історії традиційно-побутової культури гуцулів [Електронний ресурс] / Дмитро Пожоджук // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2024. – № 6. – С. 1671–1677. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 25.02.2025.

<https://nz.lviv.ua/2024-6-37/>.

Наведено джерела з історії традиційно-побутової культури гуцулів, подані у багатотомному виданні «Етнографічний образ сучасної України. Корпус експедиційних фольклорно-етнографічних матеріалів».

Мовні питання

35. Терещук, Галина. Українська мова і «страшна ціна» у час війни. Як змінилося ставлення українців до мови? [Електронний ресурс] / Галина Терещук // Радіо Свобода : [сайт]. – 2025. – 15 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.02.2025.

<https://www.radiosvoboda.org/a/mova-natsiya-zbroya-derzhava/33314849.html>.

Відновлення та збереження національної пам'яті

36. Боднар, Галина. Наративні репрезентації російської війни в Україні в усних історіях українських воїнів про 2014–2015 роки [Електронний ресурс] / Галина Боднар // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2024. – № 6. – С. 1753–1764. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 25.02.2025.

37. Кишиневський, Микита. У Києві відкрили першу частину Меморіалу українським розвідникам (відео) [над яким працювали архітектор Андрій Лесюк та скульптор Назар Білик] [Електронний ресурс] / Микита Кишиневський // #ЩоТам : [сайт]. – 2025. – 23 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<https://shotam.info/u-kyievi-vidkryly-pershu-chastynu-memorialu-ukrainskym-rozvidnykam-video/>.

38. Найдюк, Наталія. Пам'яті тих, хто врятував Київ. Як родини воїнів створили пам'ятку національного значення на місці бою в Мошуні [(Бучанський р-н, Київська обл.)] [Електронний ресурс] / Наталія Найдюк // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 19 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 19.02.2025.

<https://life.pravda.com.ua/projects/viy-na-i-pam-yat/pam-yati-tih-hto-vryatuvav-kijiv-yak-rodini-vojniv-stvorili-pam-yatku-nacionalnogo-znachennya-na-misci-boyu-v-moshchuni-306490/>.

39. Поліковська, Юлія. В Україні запустили онлайн-проект [«Їх убила Росія: постаті української культури»] про загиблих діячів та діячок культури [Електронний ресурс] : [про засновників та цілі проекту] / Юлія Поліковська // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 11 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.02.2025.

<https://ms.detector.media/internet/post/37491/2025-02-11-v-ukraini-zapustily-onlayn-proiekt-pro-zagyblykh-diyachiv-ta-diyachok-kultury/>.¹

40. Скотнікова, Ольга. У Києві [Національному Музеї Революції Гідності] презентували «Книгу пам'яті полеглих за Україну» [– онлайн-платформу, створену для збереження та вшанування пам'яті про кожного з героїв, які віддали своєї життя за свободу та незалежність у російсько-українській війні, що триває з 2014 р.] [Електронний ресурс] / Ольга Скотнікова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 12 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

¹ Див. також: «Їх убила Росія». В Україні створили [онлайн-]проект пам'яті загиблих діячів та діячок культури [«Їх убила Росія: постаті української культури»] [Електронний ресурс] // NV : [сайт]. 2025. 11 лют. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 25.02.2025.

<https://nv.ua/ukr/kultura/diyachi-kulturi-yaki-zaginuli-vnaslidok-viyini-stvoreno-spisok-50489068.html>.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/108597/>.

Див. № 73.

Декомунізація, подолання наслідків колонізації, русифікації та тоталітаризму

41. Мокрик, Радомир. Нам протистоїть монстр з великим досвідом і ресурсом: історик Радомир Мокрик про боротьбу з російською культурною колонізацією [Електронний ресурс] / Радомир Мокрик ; [розмовляла] Мирослава Барчук // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 11 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 11.02.2025.

<https://espresso.tv/article-nam-protistoit-monstr-z-velikim-dosvidom-i-resursom-istorik-radomir-mokrik-pro-borotbu-z-rosiyskoyu-kulturnoyu-kolonizatsieyu>.

Історик про природу російської культурної колонізації, її сприйняття та вплив на західне суспільство, а також механізми протидії, що були і є в українській культурній спільноті. Розмова в програмі «Власні назви з Мирославою Барчук» на телеканалі «Еспресо».

42. Стасюк, Ірина. Деколонізація в Одесі: чому їй опираються і чи справді вона «знищить мультикультурність» [Електронний ресурс] / Ірина Стасюк // Хмарочос : київ. міськ. журн. : [інтернет-вид.]. – 2025. – 6 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<https://hmarochos.kiev.ua/2025/02/06/dekolonizacziya-v-odesi-chomu-yij-opirayutsya-i-chy-spravdi-vona-znyshhyt-multykulturnist/>.

43. Стасюк, Ірина. У Полтаві знесли пам'ятник Петру I. Ще залишився пам'ятник його спочинку [Електронний ресурс] : від 1950-х скульптура стояла на вулиці біля входу до Музею історії Полтавської битви / Ірина Стасюк // Хмарочос : київ. міськ. журн. : [інтернет-вид.]. – 2025. – 26 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://hmarochos.kiev.ua/2025/02/26/u-poltavi-znesly-pamyatnyk-petru-i-shhe-zalyshyvsya-pamyatnyk-jogo-spochynku/>.¹

Діяльність культурно-мистецьких асоціацій, товариств, об'єднань, громадських організацій

44. Марків, Наталка. У Києві відкрився центр «Кримські студії» [Електронний ресурс] / Наталка Марків // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 3 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 05.02.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/108235/>.

Про презентацію науково-освітнього центру «Кримські студії», який стане не лише платформою для дослідження кримськотатарської історії та

---

¹Див. також: Матяш, Таня. У Полтаві демонтують два пам'ятники Петру I і табличку коменданту Келіну [Електронний ресурс] : ці об'єкти не були створені для вшанування Полтави чи її жителів. Вони були маркерами імперського контролю та частиною російської пропаганди / Таня Матяш // LB.ua : [сайт]. 2025. 21 лют. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 24.02.2025. https://lb.ua/culture/2025/02/21/661877_poltavi-demontuyut_dva_pamyatniki.html; Хотин, Ростислав. «Класичний імперський маркер». Яке значення має демонтаж пам'ятника Петру I в Полтаві? [Електронний ресурс] / Ростислав Хотин // Радіо Свобода : [сайт]. 2025. 27 лют. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 27.02.2025.

<https://www.radiosvoboda.org/a/poltava-demontazh-pamyatnyka-petru-pershomu-znachennya/33329238.html>.

культури, а й важливим майданчиком для вивчення постколоніалізму та аналізу сучасної росії як країни-агресора.

45. Чижик, Галина. Українські музеї під час війни: документування злочинів і шлях до справедливості [Електронний ресурс] / Галина Чижик // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 7 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.02.2025.

https://lb.ua/blog/halyna_chyzhyk/659400_ukrainski_muzei_pid_chas_viyni.html.

Виконавча директорка Товариства Рафаеля Лемкіна про діяльність товариства з надання безкоштовної правової допомоги музеям та музейним працівникам, які постраждали внаслідок збройної агресії рф.

Див. № 62.

Персоналії діячів української культури

46. Б

О
Н
Д

<https://nte.etnolog.org.ua/2024-rik/4/2786-oleksandr-dovzhenko-mizh-mertvykh-i-phyvykh/5722-poema-pro-more-sliz-abo-khroniky-katastrofy-oleksandr-dovzhenko-pro-kakhovsku-hes>.

Про реалії будівництва Каховської ГЕС (1950–1956) за записами письменника, кінорежисера О. Довженка (1894–1956) під час створення кіносценарію фільму «Поема про море».

47. Мех, Наталія. Логосвіт [письменника, кінорежисера] Олександра Довженка [(1894–1956)] в українському аудіовізуальному просторі [Електронний ресурс] / Наталія Мех // Нар. творчість та етнологія: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 76–82. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 06.02.2025.

<https://nte.etnolog.org.ua/2024-rik/4/2786-oleksandr-dovzhenko-mizh-mertvykh-i-phyvykh/5724-lohosvit-oleksandra-dovzhenka-v-ukrainskomu-audiovizualnomu-prostori>.

48. Поема про море. Осліз. Або Українські катастрофи. Або краєдо. Довжанко впрі. Холодильник. У. Стреловар [(1894–1956)] із Закарпаття. Бондаренко. Чарми. Вордзі. Еле. Стреловар. Оверай. Собчук, Микола. Дупчієнко // Нар. творчість та етнологія: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 75–81. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 04.02.2025.

<https://nte.etnolog.org.ua/2024-rik/4/2784-2024-12-04-21-44-21/5714-spivpratsia-volodymyra-yastrebova-iz-zakordonnymy-periodychnymy-vydanniamy>.

49. Т

Р
И

<https://nte.etnolog.org.ua/2024-rik/4/2786-oleksandr-dovzhenko-mizh-mertvykh-i-phyvykh/5720-dovzhenko-apokalipsys-viina-ochyma-natsionalnoho-proroka>.

Про письменника, кінорежисера О. Довженка (1894–1956) і Другу світову війну за матеріалами щоденникових записів.

,

С
е

Див. № 22.

Присудження премій, нагород та інших відзнак у галузі культури

50. Галух, Олександр. [Голова Київської міськради] Віталій Кличко вручив державні нагороди лікарям, митцям, освітянам, волонтерам і енергетикам [Електронний ресурс] / Олександр Галух // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 10 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/108521/>.

51. Короненко-Слабошпицька, Світлана. Валентина Коваленко, Людмила Лисенко, Василь Шуляр – лауреати премії імені Дмитра Нитченка 2025 року [Електронний ресурс] / Світлана Короненко-Слабошпицька // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2025. – 21 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.02.2025.

<https://litgazeta.com.ua/news/valentyna-kovalenko-liudmyla-lysenko-vasyl-shuliar-laureaty-premii-imeni-dmytra-nytchenka-2025-roku/>.

51а. Підбиті підсумки Міжнародної літературної премії короткої прози імені Василя Портяка [за 2024 рік] [Електронний ресурс] / [оргкомітет Міжнар. літ. премії корот. прози ім. В. Портяка] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2025. – 16 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.02.2025.

<https://litgazeta.com.ua/news/pidbyti-pidsumky-mizhnarodnoi-literaturnoi-premii-korotkoi-prozy-imeni-vasyliya-portiaka/>.

52. Світлана Короненко стала лауреаткою літературної премії РОДОВІДпремія2025 [Електронний ресурс] / пресслужба НСПУ // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2025. – 22 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.02.2025.

<https://litgazeta.com.ua/news/svitlana-koronenko-stala-laureatkoiu-literaturnoi-premii-rodovidpremiia2025/>.

52а. Ходанич, Петро. Названі лауреати Всеукраїнської літературної премії імені Зореслава [(Степана Сабола)] 2024 року [Електронний ресурс] / Петро Ходанич // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2025. – 15 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.02.2025.

<https://litgazeta.com.ua/news/nazvani-laureaty-vseukrainskoi-literaturnoi-premii-imeni-zoreslava-2024-roku/>.

Див. № 107.

Культура етносів України. Діяльність національно-культурних товариств (об'єднань)

53. Миколайчук, Ірина. Навіщо проводять обряд гоління нареченого гагаузи Одещини та чи досі українські роми викрадають наречену? [Електронний ресурс] : [про весільні традиції національних спільнот України] / Ірина Миколайчук // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 14 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.02.2025.

<https://suspilne.media/culture/945851-comu-narecenomu-gagauzu-golat-golovu-ta-ci-dosi-ukrainski-romi-vikradaut-narecenu-mifi-ta-realni-istorii-kohanna/>.

Див. № 23.

Українці за кордоном. Культура українського закордоння

54. Лаущенко, Олена. Шляхи руху далі. Як і для чого працює «Український освітній хаб» у Чикаго [(США) та в інших країнах світу] [Електронний ресурс] / Олена Лаущенко // Радіо Свобода : [сайт]. – 2025. – 6 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.02.2025.

<https://www.radiosvoboda.org/a/ty-iak-ukrainski-osvitni-khaby-usa-chykahto/33305789.html>.

55. Шемчук, Валентина. «Гадяцька сорочка» в Нью-Йорку: як діаспора США підтримує Україну [Електронний ресурс] / Валентина Шемчук ; [розмовляла] Світлана Новікова // Район. Миргород : [сайт]. – 2025. – 18 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.02.2025.

<https://myrgorod.rayon.in.ua/topics/782843-gadyatska-sorochka-v-nyu-yorku-yak-diaspora-ssha-pidtrimue-ukrainu>.

Організаторка проекту «Родинна сорочка» в Українському народному домі в м. Нью-Йорку про те, як діаспора у США зберігає українські традиції та допомагає рідній країні.

Див. № 25, 109.

ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ

56. Курочка, Вікторія. Концертів не буде? Українські митці поки не зможуть виїздити за кордон [Електронний ресурс] : [чому Міністерство культури та стратегічних комунікацій України змінило правила, які наслідки це матиме і вже має для запланованих виступів українських митців, як це вплине загалом на міжнародну адвокацію України через культуру] / Вікторія Курочка // Радіо Свобода : [сайт]. – 2025. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://www.radiosvoboda.org/a/minkult-zaborona-vyyizdu-zryv-turiv/33330610.html>.¹

57. Рішення призупинити листи на виїзд за кордон для артистів та медійників [з 3 березня 2025 року] є тимчасовим – роз'яснення МКСК [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 27.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3965220-risenna-prizupiniti-listi-na-viizd-za-kordon-dla-artistiv-ta-medijnikiv-e-timcasovim-rozasnenna-mksk.html>.

Див. № 3, 5–8, 179.

Регіональна культурна політика, культурно-мистецьке життя громад

Див. № 175–177.

Фінанси, матеріально-технічний стан та забезпечення закладів галузі

58. В місті [Зашків] кажуть про критичний стан музею [Євгена] Коновальця на Львівщині [Електронний ресурс] : [коментар заступника міського

---

¹Див. також: Білаш, Ксенія. Захист державних інтересів чи постріл в ногу культурній дипломатії? [Електронний ресурс] / Ксенія Білаш // LB.ua : [сайт]. 2025. 28 лют. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 28.02.2025. https://lb.ua/culture/2025/02/28/663037_zahist_derzhavnih_interesiv_chi.html.

голови Львова Любомира Зубача про технічний стан музею, що має статус державного і є відділом Львівського історичного музею, та пропозицію вирішення проблеми його модернізації та утримання] // Твоє місто : медіахаб : [портал]. – 2025. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.02.2025.

https://tvoemisto.tv/news/v_misti_kazhut_pro_krytychnyy_stan_muzeju_konovaltsy_a_na_lvivshchyni_173737.html.

59. Горлач, Поліна. [Американська агенція з міжнародного розвитку] USAID зупиняє фінансування за грантами: які українські культурні та медійні проекти вимушені зупинити роботу [та як це впливає на культурні проекти та медіа в Україні] [Електронний ресурс] / Поліна Горлач, Яна Качковська // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 7 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.02.2025.

<https://suspilne.media/culture/935205-usaid-prizupinae-finansuvanna-za-grantami-aki-ukrainski-kulturni-ta-medijni-proekti-vimusenii-prizupiniti-robotu/>.

60. Докази знищення української культури: за час повномасштабного вторгнення постраждало 770 бібліотек [Електронний ресурс] / [Укр. ін-т книги] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2025. – 24 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.02.2025.

<https://litgazeta.com.ua/news/dokazy-znyshchennia-ukrainskoi-kultury-za-chas-povnomasshtabnoho-vtorhnennia-postrazhdalo-770-bibliotek/>.

61. Іжицька, Наталія. Куди пішло 860 мільйонів: як витрачають гроші на телемарафони, програми для «Дому» та The Gaze [Електронний ресурс] : [наведено інфографіку дослідження витрат у 2024 р.] / Наталія Іжицька // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 7 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.02.2025.

<https://detector.media/rinok/article/237999/2025-02-07-kudy-pishlo-860-milyoniv-yak-vytrachayut-groshi-na-telemarafony-programy-dlya-domu-ta-the-gaze/>.

62. Кривда, Марина. Рухати, спільно діяти і творити: проекти, які змінюють громади та популяризують Україну у світі [Електронний ресурс] / Марина Кривда // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 5 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.02.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3944/164/187824/>.

Про хід зустрічі представників Укр. культурного фонду, Благодійного фонду «МХП – Громаді», Асоціації «Сприяння розвитку кінематографа в Україні – Дивись українське!», преси і локальних музеїв, присвяченої підсумкам підтримки культурних проєктів у 2024 р. та обговоренню перспектив співпраці на 2025 р., зокрема старту грантової програми Укр. культурного фонду «Культура у фокусі громад».

63. Сагайдак, Ольга. Український культурний сектор недоотримає до \$3 млн через зупинку фінансування USAID: [голова правління Коаліції дієвців культури] Ольга Сагайдак [в ефірі Радіо Культура] [Електронний ресурс] / Ольга Сагайдак ; [записала] Яна Качковська // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 6 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.02.2025.

<https://suspilne.media/culture/942485-usaid-pripiniv-finansuvanna-ukrainska-kultura-pid-zagrozoju/>.

64. У Лебединському [міському] художньому музеї [ім. Бориса Руднева (Сумська обл.)] відремонтували один із виставкових залів [Електронний ресурс] // SumyToday : [портал]. – 2025. – 7 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.02.2025.

<https://sumy.today/news/culture/45637-u-lebedynskomu-khudozhnomu-muzei-vidremontuvaly-odyn-iz-vystavkovykh-zaliv.html>.

65. У Національній бібліотеці України для дітей [м. Київ] відкрили реконструйоване укриття [Електронний ресурс] : оновлене приміщення також стане простором для освітніх та культурних заходів / підгот. Андрій Стадник // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2025. – 5 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.02.2025.

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-natsionalnij-bibliotetsi-ukrajini-dlja-ditej-vidkrili-rekonstrujovane-ukrittja.html>.

Див. № 11, 12, 24, 78.

Український культурний фонд

Див. № 62, 96.

Правові питання галузі

66. Верховна Рада України ратифікувала Конвенцію Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями [Електронний ресурс] : Верховна Рада України прийняла в цілому проект закону за реєстр. № 0297 / пресслужба Апарату Верхов. Ради України // Голос України : [інтернет-версія]. – 2025. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.02.2025.

<http://www.golos.com.ua/article/382535.1>

67. До викрадачів культурних цінностей України застосовано перший пакет санкцій [Електронний ресурс] / пресслужба Апарату Верхов. Ради України // Голос України : [інтернет-версія]. – 2025. – 10 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<http://www.golos.com.ua/article/382217>.

Перелік фізичних та юридичних осіб, які потрапили під санкції згідно з Указом Президента України №68/2025 від 4 лют. 2025 р. та рішенням РНБО.

68. МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] та представники бізнесу обговорили питання меценатства у сфері культури [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 17 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3961177-mksk-ta-predstavniki-biznesu-obgovorili-pitanna-mecenatstva-u-sferi-kulturi.html>.

---

¹Див. також: Кабацій, Марія. Парламент ратифікував Нікосійську конвенцію [Ради Європи про правопорушення, пов'язані з культурними цінностями]: що це значить для захисту культурної спадщини [Електронний ресурс] / Марія Кабацій // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. 2025. 26 лют. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 27.02.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/parlament-ratifikovav-nikosijsku-konvenciyu-shcho-ce-znachit-dlya-zahistu-kulturnoji-spadshchini-306644/>.

Про хід і учасників круглого столу у м. Києві, на якому було обговорено законодавчі засади формування інституту меценатства у сфері культури, зокрема законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо меценатської діяльності у сфері культури».

69. На Черкащині не допустили незаконну оренду землі з історичною пам'яткою [Електронний ресурс] // Про все : [портал]. – 2025. – 6 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.02.2025.

<https://provce.ck.ua/na-cherkashchyni-ne-dopustyly-nezakonnu-orendu-zemli-z-istorychnoiu-pam-iatkoiu/>.

Про рішення Господарського суду Черкаської обл. відхилити приватному товариству позов про передання 8 гектарів землі в оренду на території Маньківської громади, на якій розташована археологічна пам'ятка – поселення трипільської культури Маньківка II ст. н.е.

70. Скотнікова, Ольга. Корпус №19 Нацзаповідника «Києво-Печерська лавра» Верховний Суд повернув державі [Електронний ресурс] : у цьому приміщенні будуть працювати реставратори та фахівці із захисту та збереження культурної спадщини, яким зараз не вистачає місця для роботи / Ольга Скотнікова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109240/>.

Нормативно-правове забезпечення галузі

Див. № 144.

Освіта. Кадри

71. Ханіс, Надія. Курс етносольфеджіо. Чому це цікаво і кому корисно [Електронний ресурс] / Надія Ханіс ; [розмовляв] Антон Совва // The Claquers : [сайт]. – 2025. – 28 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://theclaquers.com/posts/14697>.

Етномузикологиня, виконавиця традиційної музики, викладачка, яка впровадила на платформі «Рись» курс етносольфеджіо, про свій проєкт.

Початкова мистецька освіта

72. Павлик, Ігор. Музика, що виховує: директор Луцької музичної школи № 2 про навчання, натхнення та виклики війни [Електронний ресурс] / Ігор Павлик ; [розмову вела] Христина Крот // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2025. – 14 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://www.volynnews.com/news/all/muzyka-shcho-vykhovuye-dyректор-lutskoyi-muzychnoyi-shkoly-2-pro-navchannia-natkhennia-ta-vyklyky-viyny/>.

Кадри

73. Дробович, Антон. Антон Дробович: Питання про провину росіян має бути порушене на міжнародному рівні так само як свого часу йшлося про провину німців за злочини Другої світової [Електронний ресурс] / Антон

Дробович ; [розмовляла] Анастасія Платонова // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 17 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.02.2025.

<https://detector.media/infospace/article/238281/2025-02-17-anton-drobovych-pytannya-pro-provynu-rosiyan-maie-buty-porushene-na-mizhnarodnomu-rivni-tak-samo-yak-svogo-chasu-yshlosya-pro-provynu-nimtsiv-za-zlochyny-drugoi-svitovoi/>.

Колишній голова Укр. інституту нац. пам'яті про підсумки своєї роботи на посаді, ключові вектори діяльності інституції й основні завдання на наступні роки, трансформації в погляді держави та суспільства на пам'ять про важливі сторінки історії, про нові політики пам'яті й поступ у міжнародній адвокації України.

Див. № 72, 106.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

74. [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький обговорив із послом Португалії [в Україні Антоніу Вашку Алвешем Машаду] співпрацю [над проєктами] щодо перекладу літературних творів [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 26 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3964683-tocickij-obgovoriv-iz-poslom-portugalii-spivpracu-sodo-perekladu-literaturnih-tvoriv.html>.

75. [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький [під час робочого візиту до Німеччини] обговорив з європарламентаріями міжнародну підтримку української культури [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 15 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3960412-tocickij-obgovoriv-z-evroparlamentariami-miznarodnu-pidtrimku-ukrainskoi-kulturi.html>.

76. [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький [під час робочого візиту до Німеччини] обговорив із колегами з Іспанії, Німеччини і Словенії захист та відновлення української культури [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 14 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3959954-tocickij-obgovoriv-iz-kolegami-z-ispanii-nimeccini-i-slovenii-zahist-ta-vidnovlenna-ukrainskoi-kulturi.html>.

77. Проєкт «Ковчег»: [Микола] Точицький подякував Чехії за допомогу в оцифруванні музейних та бібліотечних фондів [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 3 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3955973-proekt-kovceg-tocickij-podakuvav-cehii-za-dopomogu-v-ocifruvanni-muzejnih-ta-bibliotecnih-fondiv.html>.

Про зустріч міністра культури та стратегічних комунікацій України М. Точицького із заступником міністра культури Чеської Республіки

Д. Кашипаром, під час якої обговорювалась співпраця у сфері культури, зокрема реалізація проєкту «Ковчег» із оцифрування музейних та бібліотечних фондів.

78. Рибальська, Анна. Американський дім у Києві тимчасово призупинив роботу [Електронний ресурс] : у Києві тимчасово зачинений культурний простір Американський дім (America House). Він фінансувався коштом Агентства США з міжнародного розвитку USAID / Анна Рибальська // Суспільне. Київ : [сайт]. – 2025. – 7 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.02.2025. <https://suspilne.media/kyiv/942879-amerikanskij-dim-u-kyevi-timcasovo-prizupiniv-robotu/>.

Див. № 11, 12, 19, 59, 63.

Український інститут

Див. № 19.

Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, дні культури, конференції, конгреси, міждисциплінарні проєкти

79. Заблоцька, Оксана. Українські дні в Палермо [Італія] та Вільнюсі [Литва]: програма заходів [Електронний ресурс] / Оксана Заблоцька // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 17 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.02.2025.

<https://suspilne.media/culture/950739-ukrainski-dni-v-palermo-ta-vilnusi-programa-zahodiv/>.

80. Челяк, Олег. У Швеції [Стокгольмському Kulturhuset Stadsteatern] пройде UkraineVision 2025: що там буде [Електронний ресурс] / Олег Челяк // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2025. – 18 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.02.2025.

<https://suspilne.media/culture/951241-u-svecii-projde-ukrainevision-2025-so-tam-bude/>.

І Міжнародна конференція з питань культури України «Співпраця заради стійкості» (м. Ужгород)

81. Большакова, Анастасія. Створення фонду і продовження санкцій: результати «культурного Рамштайну» [Електронний ресурс] / Анастасія Большакова // Укр. правда. Життя : [інтернет-вид.]. – 2025. – 3 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.02.2025.

<https://life.pravda.com.ua/culture/proyshla-persha-zustrich-kulturnogo-ramshtaynu-306224/>.

82. Греція підтвердила готовність долучитися до проєктів реставрації української культурної спадщини – МКСК [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 4 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3956321-grecia-pidtverdila-gotovnist-dolucitisa-do-proektiv-restavracii-ukrainskoi-kulturnoi-spadsini-mksk.html>.

Про підсумки зустрічі міністра культури та стратегічних комунікацій України М. Точицького з міністеркою культури Греції Л. Мендоні в межах конференції.

83. Декларація про посилення стійкості культурного сектору стане основою для захисту спадщини – [Микола] Точицький [Електронний ресурс] : [з допису міністра культури та стратегічних комунікацій України у блозі для Укрінформу] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 3 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3956028-deklaracii-pro-posilenna-stijkosti-kulturnogo-sektoru-stane-osnovou-dla-zahistu-spadsini-tocickij.html>.¹

84. Матяш, Таня. В Ужгороді відбулася міжнародна конференція [«Співпраця заради стійкості» –] «Культурний Рамштайн» [Електронний ресурс] : [про учасників та хід заходу] / Таня Матяш // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 2 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.02.2025.

https://lb.ua/culture/2025/02/02/658519_uzhgorodi_vidbulasya_mizhnarodna.html.

85. Мельник, Роман. В Ужгороді пройшов перший «культурний Рамштайн». МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] оприлюднило підсумки [Електронний ресурс] / Роман Мельник // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 3 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.02.2025.

<https://detector.media/infospace/article/237856/2025-02-03-v-uzhgorodi-proyshov-pershyy-kulturnyy-ramshtayn-mksk-oprylyudnylo-pidsumky/>.

86. [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький обговорив з колегою із Фінляндії [міністеркою науки та культури Фінляндії Марі-Леена Талвітіє] посилення медіаграмотності [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 5 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3956778-tocickij-obgovoriv-z-kolegou-iz-finlandii-posilenna-mediagramotnosti.html>.

87. [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький обговорив із міністром культури Люксембургу [Еріком Тіллем] протидію російській дезінформації [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 3 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3955970-tocickij-obgovoriv-iz-ministrom-kulturi-luksemburgu-protidiu-rosijskij-dezinformacii.html>.

88. Письменник Андрій Любка відкрив міжнародну конференцію [з питань культури] «Співпраця заради стійкості» [Електронний ресурс] // Укрінформ :

---

¹ Див. також: До Декларації про посилення стійкості культурного сектору України вже доєдналися 22 країни – [Микола] Точицький [Електронний ресурс] : [про заяву міністра культури та стратегічних комунікацій України в ефірі телемарафону «Єдині новини» за результатами роботи міжнародної конференції в м. Ужгороді] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2025. 3 лют. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 26.02.2025. <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3955852-do-deklaracii-pro-posilenna-stijkosti-kulturnogo-sektoru-ukraini-vze-doednalisya-22-kraini-tocickij.html>.

[інтернет-платформа]. – 2025. – 1 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3955240-pismennik-andrij-lubka-vidkriv-miznarodnu-konferenciu-spivpraca-zaradi-stijkosti.html>.

89. Реставрація, музеї, книги: Точицький обговорив з іспанським колегою спільні проекти [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 4 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3956221-restavracia-muzei-knigi-tocickij-obgovoriv-z-ispanskim-kolegou-spilni-proekti.html>.

Про зустріч міністра культури та стратегічних комунікацій України М. Точицького з міністром культури Королівства Іспанія Е. У. Доменеком, під час якої обговорювалися питання організації українських виставок у музеях Іспанії та впровадження навчальних програм для підготовки реставраторів.

90. Реставрація пам'яток та розвиток культури: [міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький повідомив про плани створити Український фонд спадщини [Електронний ресурс] : [про ухвалення Декларації щодо посилення стійкості культурного сектору України як підсумку роботи конференції] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 1 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3955368-restavracia-pamatok-ta-rozvitok-kulturi-tocickij-povidomiv-pro-plani-stvoriti-ukrainskij-fond-spadsini.html>.

91. Україна та Молдова співпрацюватимуть в галузі театрального мистецтва та книговидавництва [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 3 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3955961-ukraina-ta-moldova-spivpracuvatimut-v-galuzi-teatralnogo-mistectva-ta-knigovidanna.html>.

Про зустріч міністра культури та стратегічних комунікацій України М. Точицького з міністром культури Республіки Молдови С. Проданом під час конференції.

92. Україна та Німеччина домовилися протидіяти російським інформаційним маніпуляціям [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 4 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3956408-ukraina-ta-nimeccina-domovilisa-protidiati-rosijskim-informacijnim-manipulaciam.html>

Про зустріч міністра культури та стратегічних комунікацій України М. Точицького із заступником генерального директора з питань культури та суспільства Міністерства закордонних справ Німеччини С. Ресслом у межах конференції.

93. Україна хоче експонувати у Болгарії колекції музеїв, які постраждали від війни [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 5 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3956776-ukraina-hoce-eksponuvati-u-bolgarii-kolekcii-muzeiv-aki-postrazdali-vid-vijni-tocickij.html>.

Про зустріч міністра культури та стратегічних комунікацій України М. Точицького з міністром культури Болгарії М. Бачевим, під час якої обговорювалися питання посилення співпраці між українськими і болгарськими музеями.

Див. № 77.

Підтримка України у світі

Див. № 17.

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ. АМАТОРСТВО

Фольклор

Див. № 33, 173.

Народні свята та обряди

Див. № 53.

Види і жанри аматорства

Образотворче аматорство та народні художні промисли

94. Коляструк, Ольга. Зозівська артіль «Ткач»: від унікального художньо-промислового осередка до уніфікованого радянізованого підприємства [Електронний ресурс] / Ольга Коляструк // Нар. творчість та етнологія: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 100–109. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 06.02.2025.

<https://nte.etnolog.org.ua/2024-rik/4/2788-rozvidky-ta-materialy/5730-zozivska-artil-tkach-vid-unikalnoho-khudozhno-promyslovoho-oseredka-do-unifikovanoho-radianizovanoho-pidpriemstva>.

Про історію створення у 1902 р. та діяльність вишивальної артілі у с. Зозів Липовецького повіту Київської губернії (нині Вінницької обл.), та як радянська держава використала художньо-промислову підприємливість селян для вкорінення своєї системи в українському соціумі та вирішення гострих економічних проблем.

95. С

е
л
і
в

<https://nz.lviv.ua/2024-6-18/>.

96. Щербань, Анатолій. Проект [за підтримки Українського культурного фонду] «Відродження традицій барської кераміки»: головні наукові результати [Електронний ресурс] / Анатолій Щербань, Роман Григор'єв // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2024. – № 6. – С. 1610–1615. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.02.2025.

<https://nz.lviv.ua/2024-6-31/>.

и
х
а
й

Див. № 27.

Персоналії

97. Вітер, Наталія. «У моєму житті журналістика і глина завжди йшли поруч». Інтерв'ю із майстринею-керамісткою Наталією Вітер із Вишгорода [Електронний ресурс] / Наталія Вітер ; розмову вела Марія Марчук // Погляд : інформ. агенція : [сайт]. – 2025. – 22 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 27.02.2025.

<https://poglyad.tv/u-moiemu-zhitti-zhurnalistika-i-glina-zavzhdi-yshli-poruch-interv-yu-iz-maystrineyu-keramistkoyu-nataliieyu-viter-iz-vishgoroda-article>.

Майстриня-керамістка, засновниця керамічної майстерні «Potter Viter» (м. Вишгород, Київська обл.) про своє життя, шлях до мистецтва, відкриття власної гончарної майстерні та арттерапевтичний проєкт «ГлиноДзвін».

Музичне аматорство

Див. № 71.

Хореографічне аматорство

Персоналії

98. Мандроцин, Богдан. Богдан Мандроцин: Хореографія – це мистецтво, яке очищує від негативних емоцій, і його потрібно активно розвивати... [Електронний ресурс] / Богдан Мандроцин ; [розмову вів] Ігор Лазоришин // Галичина : [інтернет-версія]. – 2025. – 19 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://galychyna.if.ua/analytic/tanets-yak-zhittya-bogdan-mandrotsin-horeografiya-tse-mistetstvo-yake-ochishhuye-vid-negativnih-emotsiy-i-v-chasi-viyni-yogo-yak-chastinu-narodnoyi-kulturi-potribno-aktivno-rozvivati/>.

Балетмейстер-постановник, керівник народного аматорського ансамблю танцю «Тайстра» Народного дому с-ща Брошнева-Осади (Івано-Франківська обл.) про своє навчання, роботу в танцювальному колективі та культурний фронт як важливу складову національної безпеки України.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО. ЧИТАННЯ

99. Ільїн, Ілля. Філософія та бібліотека: проблеми симбіозу в умовах цифровізації / Ілля Ільїн // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 33–35.

Про симбіотичний зв'язок між філософією та бібліотекою, роль останньої як простору для розвитку філософської думки в умовах цифровізації.

100. Сватула, Тетяна. Незламна Херсонщина – незламні бібліотеки: нотатки з прифронтової області : [про роботу бібліотек в умовах війни]/ Тетяна Сватула // Бібл. планета. – 2024. – № 4. – С. 27–30.

101. Шлепакова, Тетяна. Переосмислення ролі бібліотек в інформаційну еру (за матеріалами фахових зарубіжних інтернет-видань) / Тетяна Шлепакова // Бібл. планета. – 2024. – № 4. – С. 10–14.

Див. № 29, 30, 60.

Історія бібліотечної справи в Україні

102. Журавльова, Ірина. Виклики та їх подолання: Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна під час [Першої та Другої світових] війн / Ірина Журавльова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 19–25.

Міжнародне співробітництво в галузі бібліотечної справи

103. XIV Львівський міжнародний бібліотечний форум: бібліотеки на передовій змін : [про учасників та хід форуму (18–21.09.2024)] / підгот. Валентина Горчинська // Бібл. планета. – 2024. – № 4. – С. 35–38.

104. Глибицька, Світлана. Створення міжнародних бібліографічних покажчиків Центральною науковою бібліотекою Каразінського університету [Харківського національного університету ім. Василя Каразіна] / Світлана Глибицька // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 42–43.

105. Кірішева, Олена. Медичні бібліотеки України: досягнення, можливості, перспективи / Олена Кірішева // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 13–15.

Про учасників та хід XXII Міжнародної науково-практичної конференції медичних бібліотек, організованої Нац. медичною бібліотекою України (м. Київ).

106. Лискова, Катерина. Програма Résidence Culture: про професійне стажування у Національній бібліотеці Франції / Катерина Лискова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 40–41.

107. Перемога київської бібліотеки [для дітей на Пріорці] на міжнародному конкурсі [IFLA Green Lidrary Award 2024 за проєкт «Екологічний простір «Зелена бібліотека»: у пошуках екогероїв та виходу з екологічної кризи»] / підгот. Люсьєна Шум // Бібл. планета. – 2024. – № 4. – С. 39.

Див. № 77, 124.

Робота бібліотек інших країн

108. Бабічева, Олена. Бібліотека Ягеллонського університету [м. Краків, Польща] – досвід [зі збереження фондів], який варто вивчати / Олена Бабічева // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 36–39.

109. Качинський, Лукаш. Як українська культура змінила одну польську бібліотеку / Лукаш Качинський ; переклала Наталія Богун // Бібл. планета. – 2024. – № 4. – С. 6–10.

Про роботу міської бібліотеки TUVIM у м. Лодзі (Польща) з українською громадою, заходи на підтримку України.

110. Перенесієнко, Ігор. Україніка в бібліотеках Західних Балкан / Ігор Перенесієнко // Бібл. планета. – 2024. – № 4. – С. 30–35.

111. Ясіновська, Наталя. Як дитсадки та бібліотеки в США заохочують дітей до читання [Електронний ресурс] / Наталя Ясіновська // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2025. – 20 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.02.2025.

<https://chytomo.com/iak-dytsadky-ta-biblioteky-v-ssha-zaokhochuiut-ditej-do-chytannia/>.

Див. № 101, 106.

Мережа та типи бібліотек **Національні бібліотеки**

Див. № 105, 136.

НБУ ім. Ярослава Мудрого

Див. № 25, 30, 136.

Наукові бібліотеки

112. Кагановська, Тетяна. Університетська бібліотека [Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету ім. Василя Каразіна] – осередок інтелектуального життя та простір креативу / Тетяна Кагановська // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 18.

113. Короткова, Лариса. Коли війна не в книжках: розмови з читачами / Лариса Короткова, Юлія Терещенко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 26–27.

Про круглий стіл «Коли війна не в книжках», проведений Центральною науковою бібліотекою Харківського нац. університету ім. В. Каразіна, та інші форми спілкування з читачами.

114. Кравчук, Неліна. Неформальна освіта як складова бібліотечних послуг / Неліна Кравчук // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 8–10.

Досвід роботи наукової бібліотеки Вінницького нац. медичного університету ім. М. Пирогова.

115. Лобановська, Інна. Інформаційні ресурси бібліотеки: історія, сьогодення, перспективи формування (до 25-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені Василя Сухомлинського [м. Київ]) : [про роботу відділу формування інформаційних ресурсів] / Інна Лобановська // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 2–4.

116. Штангей, Ольга. Робота бібліотек з внутрішньо переміщеними особами як один із напрямів проєктної діяльності / Ольга Штангей, Юлія Моргун // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 16–17.

Досвід роботи наукової бібліотеки Харківського нац. університету міського господарства ім. О. Бекетова, зокрема про проєкт «Книга завжди поруч».

Див. № 102, 104, 105, 128–133, 135.

Обласні універсальні наукові бібліотеки

117. Забіянов, Євген. «Благословенна кожна мить життя» [Електронний ресурс] / Євген Забіянов // Вечір. Одеса : [інтернет-версія]. – 2025. – 20 лют. (№ 13–14). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.02.2025.
<http://vo.od.ua/rubrics/kultura/50965.php>.

Виставка «Благословенна кожна мить життя» робіт художниці Л. Дем'янишиної в Музеї української книги Одеської ОУНБ ім. М. Грушевського.

118. Круглий стіл до Дня українки «Українка в історичному просторі нації» [у Львівській обласній універсальній науковій бібліотеці] [Електронний ресурс] :

[про хід та учасників заходу] // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2025. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 27.02.2025.
<https://ukrpohliad.org/culture/kruglyj-stil-do-dnya-ukrayinky-ukrayinka-v-istorychnomu-prostori-nacziyi.html>.

119. Лазоришин, Ігор. «Одна війна на двох» – одна війна на всіх... [Електронний ресурс] / Ігор Лазоришин // Галичина : [інтернет-версія]. – 2025. – 12 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.
<https://galychyna.if.ua/analytic/odna-viyna-na-dvoh-odna-viyna-na-vsih/>.

Презентація книги «Одна війна на двох» прикарпатської письменниці і журналістки Г. Данилюк в Івано-Франківській ОУНБ ім. І. Франка.

120. Радецька, Альона. У Хмельницькому [обласній універсальній науковій бібліотеці] відбулось відкриття [обласного] літературного туру «Герась Соколенко: поет невідомої долі». [До 105-річчя від дня народження митця] [Електронний ресурс] / Альона Радецька // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2025. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.02.2025.

<https://litgazeta.com.ua/news/u-khmelnytskomu-vidbulos-vidkryttia-literaturnoho-turu-heras-sokolenko-poet-nevidomoi-doli/>.

121. Шевченко, Оксана. Сила рівності: інформаційно-освітній проєкт «Гендерні стереотипи у сучасному житті» : [про реалізацію проєкту Дніпропетровською обласною універсальною науковою бібліотекою ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія / Оксана Шевченко // Бібл. планета. – 2024. – № 4. – С. 19–22.

Публічні бібліотеки

Міські бібліотеки

122. У Червонограді [(нині м. Шептицький, Львівська обл.) в публічній бібліотеці] презентували книгу [праць журналіста, публіциста, провідного діяча ОУН] Дмитра Штикала [Електронний ресурс] : [до 115-річчя від дня народження] / УІС // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2025. – 20 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 27.02.2025.
<https://ukrpohliad.org/culture/u-chervonogradi-prezentuvaly-knygu-dmytra-shtykala.html>.

Див. № 20.

Селищні та сільські бібліотеки

123. Кушнір, Тетяна. «Мій край, моя родина у старих світлинах» – локальний онлайн-проєкт [Публічної бібліотеки Томашпільської селищної ради (Вінницька обл.)] з оцифрування, збереження, популяризації архівних фотознімків / Тетяна Кушнір // Бібл. планета. – 2024. – № 4. – С. 18–19.

Див. № 25.

Бібліотеки для дітей та юнацтва

124. Лупіцька, Валентина. «Мандрівний методист»: культурна дипломатія та розвиток корпоративних зв'язків Харківської обласної бібліотеки для дітей в умовах війни / Валентина Лупіцька // Бібл. планета. – 2024. – № 4. – С. 15–17.

125. Матейчик, Ольга. «Коли знаходжу якісь невідомі рукописи – тішуся так, наче впіймав сома» [Електронний ресурс] : у Львові [обласній бібліотеці для юнацтва ім. Романа Іваничука] презентували одразу дві книги Юрія Винничука: антологія англійських готичних оповідань «Жінка зі сну» та роман «Наречена вітру». Вони вийшли друком у видавництві «А-ба-ба-га-ла-ма-га» і наробили чимало галасу серед книголюбів і користувачів соціальних мереж / Ольга Матейчик // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 14 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 25.02.2025.

<https://wz.lviv.ua/life/528022-koly-znakhodzhu-iakis-nevidomi-rukopysy-tishusia-tak-nache-vpiimav-soma>.

126. У Києві [Національній бібліотеці України для дітей] зафіксували рекорд України з читання «Заповіту» Шевченка 32 мовами [світу] [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 28 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.03.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3965460-u-kievi-zafiksuvali-rekord-ukraini-z-citanna-zapovitu-sevcenka-32-movami.html>.

Див. № 16, 65, 107.

Інші види бібліотек

127. Діденко, Лариса. Участь бібліотеки у марафоні якості Полтавського університету економіки і торгівлі : [досвід роботи бібліотеки із забезпечення якості освіти] / Лариса Діденко, Наталя Бакум // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 11–12.

Див. № 105, 115, 134, 135.

Основні напрями діяльності бібліотек

Бібліотечні фонди (формування, дослідження, збереження)

128. Болбас, Олександр. Актуальні питання цифровізації бібліотечних фондів на прикладі Центральної наукової бібліотеки Каразінського університету [Харківського національного університету ім. Василя Каразіна] / Олександр Болбас, Ігор Кривулькін // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 31–32.

129. Журавльова, Ірина. Автографи видатних діячів на документах з фондів Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна / Ірина Журавльова, Катерина Лискова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 49–52.

130. Полякова, Юліана. Рідкісні видання творів І. П. Котляревського у фонді Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна / Юліана Полякова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 53–56.

131. Полякова, Юліана. Формування колекції «Юдаїка» в фонді книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна / Юліана

Полякова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 44–46.

132. Проць, Наталія. Меморіальна бібліотека Євгена Федоренка у фонді Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна / Наталія Проць // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 47–48.

133. Стовб'ір, Ірина. Висвітлення культурного життя міста в ХІХ столітті на шпальтах харківських газет [за публікаціями в газеті «Харків» з фонду Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені Василя Каразіна] / Ірина Стовб'ір // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 57–61.

Див. № 25, 77, 108, 115, 136, 144.

Науково-методична та науково-дослідна діяльність бібліотек

134. Забара, Олена. Харківське зональне методичне об'єднання [бібліотек закладів вищої освіти ІІІ–ІV рівнів акредитацій] : минуле і сьогодення / Олена Забара // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 28–30.
Див. № 124.

Науково-інформаційна діяльність бібліотек

135. Рубан, Алла. Серійні видання Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського [м. Київ] : [про видання, підготовлені в серії «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек»] / Алла Рубан // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2024. – № 4. – С. 5–7.

Інформаційні технології в бібліотеках

136. Сербін, Олег. Електронні бібліотеки як інформаційно-бібліографічна складова формування національної пам'яті України / Олег Сербін // Бібл. планета. – 2024. – № 4. – С. 4–6.

Про електронні бібліотеки «Культура України» та «Відкрита електронна бібліотека» Нац. бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого (м. Київ), створення Зведеного каталогу оцифрованих видань, а також партнерську співпрацю бібліотеки з редакцією газети «Вечірній Київ» стосовно створення цифрового архіву газети за весь період видання (1951–2018 рр.).

Див. № 123, 128.

Соціокультурна діяльність бібліотек

Див. № 113, 114, 116, 121.

Бібліографія, бібліографознавство

Див. № 104, 135.

Читання

137. Богуславець, Софія. Look – то є book, або Як зіркові книжкові клуби повертають моду на читання [Електронний ресурс] / Софія Богуславець // Сенсор :

медіа про культуру : [сайт]. – 2025. – 14 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.02.2025.

<https://sensormedia.com.ua/books/look-to-ye-book-abo-yak-zirkovi-knyzhkovi-kluby-povertayut-modu-na-chytannya/>.

Про феномен книжкових клубів за кордоном і зірок, які читають, як вони впливають на читацькі вподобання користувачів/-ок і сприйняття літератури загалом.

Див. № 111, 113.

ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. КНИГОЗНАВСТВО. ВИДАВНИЧА СПРАВА

138. Албул, Сергій. Український інститут книги назвав 50 видань, які найчастіше купують за програмою еКнига (оновлено) [Електронний ресурс] / Сергій Албул // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 18 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.02.2025.

https://lb.ua/culture/2025/02/18/661283_ukrainskiy_institut_knigi_nazvav_50.html.¹

139. З полиць книгарень у стрічки рекомендацій: як букблогінг просуває і продає [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / Марі Ініч, Ліза Сусік, Аня Полегенько, Катерина Ільчук ; [записала] Яна В'юненко // Лірум: медіа про нову укр. культуру : [інтернет-вид.]. – 2025. – 13 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.02.2025.

<https://liroom.com.ua/books/book-blogging/>.

Букблогерки, та директорка з комунікацій видавництва Vivat про подробиці книжкового блогінгу, як обирають блогерів для співпраці, та як такі колаборації впливають на продажі книг.

140. Кокотюха, Андрій. Криза дитячого читання як частина освітньої кризи [Електронний ресурс] / Андрій Кокотюха // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 16 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.02.2025.

<https://espresso.tv/poglyad-kriza-dityachogo-chitannya-yak-chastina-osvitnoi-krizi>.

Про причини зменшення продажів дитячих книжок, наслідки та як це змінити.

141. Малиновський, Антон. Вийшла нова книга [«Повернення традиції» Костя Черемського] про історію бандурництва від видавництва «Видавець Олександр Савчук» [Електронний ресурс] : [про книгу] / Антон Малиновський // Люк : [інтернет-вид.]. – 2025. – 7 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.02.2025.

<https://lyuk.media/news/a-book-about-bandur-playing/>.

142. Нестелєєв, Максим. Чи загрожують книжки, згенеровані ШІ, українському ринку [Електронний ресурс] / Максим Нестелєєв // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2025. – 22 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<https://tyzhden.ua/chy-zahrozhuiut-knyzhky-zhenerovani-shi-ukrainskomu-ryнку/>.

---

¹ Див. також: Гришина, Даша. Понад 100 тисяч українців подали заявки на програму еКнига [Електронний ресурс] / Даша Гришина // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. 2025. 18 лют. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 25.02.2025. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/108873/>.

Про використання штучного інтелекту у книговиданні, зокрема для написання текстів та створення обкладинок. Також про резонансну статтю «Халтура, згенерована штучним інтелектом, уже у вашій публічній бібліотеці» Е. Мейберга для медіа 404.

143. «Проводити роботу з мистецтва любові». Видавці й літературознавці про те, яким має бути перевидання [Електронний ресурс] / В'ячеслав Левицький, Ольга Дубчак, Ніка Чулаєвська [та ін.] ; [розмовляла] Олеся Бойко // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2025. – 18 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.02.2025.

<https://chytomo.com/provodyty-robotu-z-mystetstva-liubovi-vydavtsi-j-literaturoznavtsi-pro-te-iaким-maie-buty-perevydannia/>.

Літературознавці і видавці про свої погляди на те, як працювати із текстами видань, які готуються до перевидання.

144. Сенченко, Микола. [Виконувач обов'язків директора Книжкової палати України ім. Івана Федорова (м. Київ)] Микола Сенченко: Книжкова палата пропонує зменшити для видавців кількість обов'язкових безоплатних примірників видань [Електронний ресурс] / Микола Сенченко ; [розмовляли] Валерія Буняк, Світлана Остапа // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 17 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.02.2025.

<https://detector.media/infospace/article/238286/2025-02-17-mykola-senchenko-knyzhkova-palata-proponuie-zmenschty-dlya-vydavtsiv-kilkist-obovyazkovykh-bezoplatnykh-prymirnykiv-vydan/>.

145. Сенченко, Микола. Микола Сенченко: У Книжковій палаті України наразі на зберіганні понад 15 млн примірників, із них понад 11 млн газет [Електронний ресурс] / Микола Сенченко ; [розмовляла] Світлана Остапа // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 16 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.02.2025.

<https://detector.media/infospace/article/238274/2025-02-16-mykola-senchenko-u-knyzhkoviy-palati-ukrainy-narazi-na-zberiganni-ponad-15-mln-prymirnykiv-iz-nykh-ponad-11-mln-gazet/>.

Виконувач обов'язків директора Книжкової палати України ім. І. Федорова (м. Київ) про роботу й проблеми установи.

Див. № 74, 91.

Український інститут книги

Див. № 138.

Фестивалі, форуми видавців, книжкові виставки-ярмарки

146. Батуревич, Ірина. На книжковому ярмарку в Індії стенд України розташували навпроти російського [Електронний ресурс] / Ірина Батуревич // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2025. – 5 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.02.2025.

<https://chytomo.com/na-chennajskomu-knyzhkovomu-iarmarku-predstavly-ukrainskyj-stend/>.

Про український стенд на Ченнайському міжнародному книжковому ярмарку (Індія).

147. Бойко, Олеся. 24 найважливіші книжкові виставки – 2025: від Риги до Гвадалахари [Електронний ресурс] : [про міжнародні книжкові виставки та ярмарки, які варто відвідати видавцям і книголюбам у 2025 р.] / Олеся Бойко // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2025. – 11 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.02.2025.
<https://chytomo.com/24-knyzhkovi-vystavky-2025-vid-ryhy-do-hvadalakhary/>.

Міжнародне співробітництво

Див. № 146.

МУЗЕЙНА СПРАВА. МУЗЕСЗНАВСТВО. ЗАПОВІДНИКИ

148. Квас, Олена. Діяльність музеїв закладів вищої освіти України з висвітлення історії освітянського руху [Електронний ресурс] / Олена Квас, Олена Кірдан // Молодь і ринок. – 2025. – № 1. – С. 37–41. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.02.2025.
<http://mir.dspu.edu.ua/article/view/322515/313155>.

149. Марків, Наталка. «Квиток у дитинство»: один із наймолодших київських музеїв [Державний музей іграшки на Кловському узвозі] відзначив ювілей [– 20-річчя з часу створення] [Електронний ресурс] / Наталка Марків // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 9 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/108365/>.

150. Петренко-Цеунова, Ольга. Меморіальний музей як модель взаємодії [Електронний ресурс] / Ольга Петренко-Цеунова // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2025. – 26 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.
<https://tyzhden.ua/memorialnyj-muzej-iaak-model-vzaiemodii/>.

Див. № 31, 40, 64, 70.

Міжнародне співробітництво

151. Ропасва, Жанна. «Перша подібна виставка такого масштабу в Європі»: евакуйовані картини з Одеси експонуються у Берліні [Електронний ресурс] / Жанна Ропасва // bit.ua : [онлайн-журн.]. – 2025. – 28 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.
<https://bit.ua/2025/02/persha-podibna-vystavka-takogo-masshtabu-v-yevropi-evakujovani-kartyny-z-odesy-eksponuyutsya-u-berlini/>.

Виставка «Одеса – Берлін» картин із Одеського музею західного та східного мистецтва у Берлінській картинній галереї (Німеччина).

152. Самченко, Валентина. Точка неповернення: світ визнав українське мистецтво модернізму [Електронний ресурс] : як картини Малевича, Богомазова, Екстер, Петрицького, інших художників із виставки «В епіцентрі бурі» три роки утверджують нашу ідентичність за кордоном і вдома / Валентина Самченко // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 20 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.02.2025.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3962223-tocka-nepovernenna-svit-viznav-ukrainske-moderne-mistectvo.html>.

Мистецтвознавці про те, чим експозиція «В епіцентрі бурі. Модернізм в Україні, 1900–1930-ті» з колекції Нац. худож. музею України (м. Київ) у столиці України відрізняється від однойменних виставок, проведених в Австрії, Бельгії, Великій Британії, Німеччині, Іспанії та чи досягається головна мета – утвердження української ідентичності у світі.

Див. № 89, 93.

Робота музеїв інших країн

153. Михайлов, Святослав. Мистецтво як відповідь на кордони: роботи Марії Куліковської в музеях Європи [Електронний ресурс] : [про твори української художниці, скульпторки, перформерки, представлені у музеях Європи] / Святослав Михайлов // Сенсор : медіа про культуру : [сайт]. – 2025. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://sensormedia.com.ua/art/mystecztvo-yak-vidpovid-na-kordony-roboty-mariyi-kulikovskoyi-v-muzeyah-yevropy/>.

154. Терамає, Наталія. Українські художники у Фінській національній галереї [Електронний ресурс] / Наталія Терамає // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.02.2025.

https://lb.ua/culture/2025/02/27/662749_ukrainski_hudozhniki_finskiy.html.

Про картини Фінської нац. галереї, пов'язані з Україною, що зберігаються у колекціях Художнього музею «Атенеум», Художнього музею Синебрюхова та Музею сучасного мистецтва «Кіасма», які об'єднує галерея.

155. Чорна, Ольга. Загарбники з Ермітажу: як Росія використовує музеї для когнітивної окупації [Електронний ресурс] / Ольга Чорна // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2025. – 18 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.02.2025.

<https://ms.detector.media/trendi/post/37537/2025-02-18-zagarbnyky-z-ermitazhu-yak-rosiya-vykorystovuie-muzei-dlya-kognityvnoi-okupatsii/>.

Про те, як саме російські музейники самостверджуються на війні з Україною, перетворюючи музеї на рупори пропаганди, хто з них найбільш активний у цьому та як Україна може протистояти такому.

Організація та управління в галузі музейної справи

156. МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] надало роз'яснення щодо евакуації культурних цінностей [з 59 закладів культури прифронтових областей] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 28 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.03.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3965605-mksk-nadalo-rozasnenna-sodo-evakuacii-kulturnih-cinnostej.html>.

Основні напрями діяльності музеїв, заповідників, закладів музейного типу

Музейні фонди

157. Катаєва, Марія. Київські митники передали вилучену стародавню зброю [Національному] заповіднику «Хортиця» [Запорізька обл.] [Електронний

ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 9 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/108466/>.

158. Косів, Роксолана. Ікони XVII–XVIII ст. з церков Єзуполя на Івано-Франківщині у контексті атрибуції та документів візитацій XVIII ст. [Електронний ресурс] / Роксолана Косів // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2024. – № 6. – С. 1413–1426. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.02.2025.

<https://nz.lviv.ua/2024-6-13/>.

Про ікони зі збірки Нац. музею у Львові ім. Андрея Шептицького в контексті інформації про історію містечка Єзуполя та його церков, зокрема, документів візитацій XVIII ст., встановлення первісного місця розташування пам'яток у храмі та атрибуції.

159. Лексіна, Ганна. Віктор Цимбал. Історія повернення в Україну колекції художника-емігранта й військовика армії УНР [Електронний ресурс] / Ганна Лексіна // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2025. – 18 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 19.02.2025.

<https://tyzhden.ua/viktor-tsymbal-istoriia-povernennia-v-ukrainu-kolektsii-khudozhnyka-emigranta-j-viiskovyka-armii-unr/>.

Про українського художника-емігранта й військовика армії УНР В. Цимбала (1901–1968), його архів, переданий у дар Музею української діаспори (м. Київ) правнуком митця – А. Цимбалом, який нині перебуває у лавах ЗСУ, а також про відкриття музейної експозиції «Віктор Цимбал. Архів. Колекція».¹

Див. № 26, 77, 153, 154, 164.

Виставкова діяльність, експозиції

160. Асадчева, Тетяна. Нев'янучий квіт Трипілля: у столиці [Національному музеї історії України] презентують виставку-присвяту Вікентію Хвойці [(1850–1914) «Нев'янучий квіт Трипілля» з колекції музею] [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 10 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/108511/>.²

161. Білас-Березова, Олена. «На Святий Вечір Михайло Білас запросив подружжя Шелестів до дому» [Електронний ресурс] / Олена Білас-Березова ; [розмовляв] Олексій Дорофтей // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2025. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.02.2025.

<https://wz.lviv.ua/interview/528714-na-sviatyi-vechir-mykhailo-bilas-zaprosyv-podruzhzhia-shelestiv-do-domu>.

¹ Див. також: Асадчева, Тетяна. У музеї [української] діаспори [(м. Київ) на виставці «Віктор Цимбал. Архів. Колекція»] демонструють архівні документи та картини митця-емігранта Віктора Цимбала [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. 2025. 12 лют. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 25.02.2025. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/108627/>.

² Див. також: У Національному музеї історії України відкрили виставку [«Нев'янучий квіт Трипілля»] кераміки трипільської культури [Електронний ресурс] // Platfor.ma : [інтернет-журн.]. 2025. 10 лют. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 11.02.2025. <https://www.platfor.ma/u-natsionalnomu-muzeyi-istoriyi-ukrayiny-vidkryly-vystavku-keramiky-trypilskoyi-kultury/>.

Завідувачка Худож. музею М. Біласа (м. Трускавець, Львівська обл.) про життя і творчість майстра текстильного мистецтва н. х. України М. Біласа (1924–2016) та виставку робіт митця у Нац. музеї у Львові ім. Андрея Шептицького.

162. В Ужгороді [Закарпатському музеї народної архітектури та побуту] відкрили виставку «Мереживо надії» з гачкованими виробами другої половини ХХ століття [Електронний ресурс] // Район. Культура : [сайт]. – 2025. – 3 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 04.02.2025.

<https://kultura.rayon.in.ua/news/780111-v-uzhgorodi-vidkrili-vistavku-merezhivo-nadii-z-gachkovanimi-virobami-drugoi-polovini-khkh-stolittya>.

163. Ганжа, Катерина. «Всесвіт Любові»: у Києві [Музеї історії міста] відкрили ретроспективну виставку мисткині [Любові] Панченко, яка загинула внаслідок окупації Бучі [Електронний ресурс] / Катерина Ганжа // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 12 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.02.2025.

<https://espresso.tv/kultura-vsesvit-lyubovi-u-kiievi-vidkrili-retrospektivnu-vistavku-mistkini-panchenko-yaka-zaginula-vnaslidok-okupatsii-buchi>.¹

164. Катаєва, Марія. У столиці на виставці знайомлять з творчістю Олексія Шовкуненка, картини якого з Херсону [Херсонського обласного художнього музею ім. Олексія Шовкуненка] викрали окупанти [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 25 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109145/>.

Про відкриття виставки «Олексій Шовкуненко. Херсон – Київ» творів художника з фондів Нац. худож. музею України (м. Київ), галерей і приватних колекцій в Нац. музеї «Київська картинна галерея». А також про передання в дар Херсонському обл. худож. музею ім. О. Шовкуненка колекціонером Т. Лагойдою однієї з картин художника.

165. Куркіна, Дар'я. Поезія, критика, спогади й публіцистика: у Києві [Музеї книги і друкарства України] триває виставка «Пророцтво: пам'яті Дмитра Павличка» [Електронний ресурс] / Дар'я Куркіна // Еспресо : [сайт]. – 2025. – 5 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.02.2025.

<https://espresso.tv/kultura-poeziya-kritika-spogadi-y-publitsistika-u-kiievi-trivae-vistavka-prorotstvo-pamyati-dmitra-pavlichka>.

166. Мар'їна, Галина. «Небачена сила» українського спротиву [Електронний ресурс] / Галина Мар'їна // Вечір. Одеса : [інтернет-версія]. – 2025. – 13 лют. (№ 11–12). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.02.2025.

<http://vo.od.ua/rubrics/kultura/50944.php>.

---

¹ Див. також: Тетяна Іванова: У Києві [Музеї історії міста] відкрили виставку пам'яті художниці Любові Панченко [Електронний ресурс] // Погляд : інформ. агенція : [сайт]. 2025. 14 лют. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 27.02.2025. <https://poglyad.tv/tetyana-ivanova-u-kiievi-vidkrili-vistavku-pam-yati-hudozhnici-lyubovi-panchenko-article>.

Мистецько-інформаційна виставка «Небачена сила» про силу ненасильницького спротиву українців на тимчасово окупованих територіях в Одеському нац. худож. музеї.

Див. № 13–15, 151, 159.

Літературні та мистецькі заходи в музеях

167. Гудима, Марія. Чайний вечір із зіркою [Електронний ресурс] / Марія Гудима // Вечір. Одеса : [інтернет-версія]. – 2025. – 13 лют. (№ 11–12). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.02.2025.

<http://vo.od.ua/rubrics/kultura/50939.php>.

Другий концерт-інтерв'ю з циклу «Чайні вечори з Юліанною Панченко» за участі солістки Одеського акад. театру муз. комедії ім. М. Водяного, педагогині н.а. України О. Оганезової та співачки Д. Сердюк, концертмейстерки Л. Пшенишиної в Одеському літературному музеї.

168. Скотнікова, Ольга. У Києві [Національному музеї Тараса Шевченка] пройшла авторська зустріч поета Богдана Томенчука «Пліч-о-пліч». Фоторепортаж [Електронний ресурс] / Ольга Скотнікова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 22 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/108892/>.

Колекціонування

Див. № 26, 164.

КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

169. Асадчева, Тетяна. У Бучі [Київська обл.] занепадає унікальний замок інженера Штамма: що відомо на цей час [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 10 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/108117/>.

170. Мальовничі руїни: як працювати з напівзруйнованими культурними пам'ятками [Електронний ресурс] / Олена Жукова, Іван Щурко, Оксана Федорович, Ганна Гаврилів ; [розмовляв] Максим Бутченко // LB.ua : [сайт]. – 2025. – 9 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.02.2025.

https://lb.ua/culture/2025/02/09/659265_malovnich_i_ruini_yak_pratsyuvati_z.html.

Кандидат історичних наук у галузі музеєзнавства і пам'яткознавства, архітектор, голова Туристичної асоціації Івано-Франківщини та засновниця ініціативи «Спадщина.UA» про концепцію мальовничих руїн, приклади роботи із занедбанними спорудами в декотрих європейських громадах, українські архітектурні споруди, які можуть стати туристичними магнітами, чому важливо зберегти такі об'єкти, чим вони цінні та яку користь можуть принести місцевим громадам.

171. [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький і постпред Президента в Криму [Ольга Куришко] обговорили шляхи збереження культурних пам'яток на півострові [Електронний ресурс] / [М-во

культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 5 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025. <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3956901-tocickij-i-postpred-prezidenta-v-krimu-obgovorili-slahi-zberezenna-kulturnih-pamatok-na-pivostrovi.html>.

172. На ресторані «Вітряк» у Києві осипається мозаїка [з панно «Вітер» авторства] Алли Горської. [Мозаїчне панно є складовою пам'ятки архітектури та монументального мистецтва «Споруда ресторану «Вітряк»] [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. : [інтернет-версія]. – 2025. – 8 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.02.2025.

<https://litgazeta.com.ua/news/na-restorani-vitriak-u-kyievi-osypaietsia-mozaika-ally-horskoi/>.

Див. № 66, 67, 69, 70, 82, 83.

Нематеріальна культурна спадщина

173. Борисенко, Валентина. Нематеріальна культурна спадщина міста Авдіївки на Донеччині (за архівними документами 1925–1927 років) [Електронний ресурс] / Валентина Борисенко // Нар. творчість та етнологія: [інтернет-версія]. – 2024. – № 4. – С. 83–90. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 06.02.2025.

<https://nte.etnolog.org.ua/2024-rik/4/2788-rozvidky-ta-materialy/5726-nematerialna-kulturna-spadshchyna-mista-avdiivky-na-donechchyni-za-arkhivnymy-dokumentamy-1925-1927-rokiv>.

Охорона та збереження культурної спадщини

174. Герій, Оксана. Каплиця Дому інвалідів [нині церква Покрови Пресвятої Богородиці] у Львові: задум, реалізація, стан збереження первісного декору [Електронний ресурс] : [про художнє оздоблення інтер'єру пам'ятки та сучасний стан збереження її автентичних розписів] / Оксана Герій, Василь Карпів // Народознав. зошити : [інтернет-версія]. – 2024. – № 6. – С. 1587–1598. – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 21.02.2025.

<https://nz.lviv.ua/2024-6-28/>.

175. Гришко, Галина. Харківський Держпром у центрі уваги: у Львові відкрили виставку на його підтримку [Електронний ресурс] / Галина Гришко // Слобід. край : [інтернет-версія]. – 2025. – 21 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.02.2025.

<https://www.slk.kh.ua/news/kultura/u-lvovi-vidkrili-vistavku-pro-harkivskij-derzprom-unikalna-spadsina.html>.

Про виставку, присвячену пошкодженому росіянами Будинку державної промисловості в м. Харкові – пам'ятці архітектури в стилі конструктивізму. Захід ініційовано Харківською міськрадою у співпраці з Львівською міськрадою в межах проєкту «Пліч-о-пліч» з метою привернути увагу до необхідності збереження унікальної архітектурної пам'ятки.

176. Єрмоленко, Катерина. КМДА хоче зробити культурно-мистецький центр у Садибі Мурашка. Там досі живуть люди [Електронний ресурс] / Катерина Єрмоленко // Хмарочос : київ. міськ. журн. : [інтернет-вид.]. – 2025. – 10 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<https://hmarochos.kiev.ua/2025/02/10/u-sadybi-murashka-na-majdani-nezalezhnosti-stvoryat-kulturno-mysteczkyj-czentr/>.

Презентація Департаментом культури КМДА концепції створення культурно-мистецького центру «Садиба Мурашка» в будівлі пам'ятки історії та архітектури м. Києва.

177. Новосвітня, Катерина. Влада столиці намагається запобігти забудові на території Київської фортеці [Електронний ресурс] / Катерина Новосвітня // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 28 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109269/>.

Про робочу зустріч у КМДА, на якій розглядалося питання щодо збереження пам'ятки національного значення «Вали і рови Васильківського укріплення Київської фортеці».

178. Стасюк, Ірина. Фундаменти палацу Розумовського на Печерську законсервують [Електронний ресурс] / Ірина Стасюк // Хмарочос : київ. міськ. журн. : [інтернет-вид.]. – 2025. – 20 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<https://hmarochos.kiev.ua/2025/02/20/fundamenty-palaczu-rozumovskogo-na-pechersku-zakonservuyut/>.

Про розроблення архітектурним бюро «Реставратор» науково-проектної документації протиаварійних і консерваційних робіт для фундаментів, що залишилися від палацу Кирила Розумовського біля Арсенальної площі в м. Києві.

179. Україна посилює боротьбу проти викрадення культурних цінностей – МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3965244-ukraina-posilue-borotbu-proti-vikradenna-kulturnih-cinnostej-mksk.html>.

Про головні теми обговорення під час робочої зустрічі МКСКУ із представниками Офісу Президента України, ГО «Рада економічної безпеки України», Укр. нац. комітету Міжнародної ради музеїв (ICOM) та Укр. центру розвитку музейної справи.

Див. № 156.

Культурна спадщина: втрати через війну

180. МКСК [Міністерство культури та стратегічних комунікацій України]: Російський удар по Одесі пошкодив 19 будівель у зоні охорони ЮНЕСКО [Електронний ресурс] : [про наслідки ракетного обстрілу міста 31 січня та коментар міністра культури та стратегічних комунікацій України Миколи Точицького] / [М-во культури та стратег. комунікацій України]// Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 1 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 26.02.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3955378-raketnij-udar-rf-po-odesi-poskodiv-19-budivel-u-zoni-ohoroni-unesko.html>.¹

181. «Перетворив на руїни». У Мінкульті [Міністерстві культури та стратегічних комунікацій України] розповіли, скільки [християнських] храмів знищила Росія за час великої війни [Електронний ресурс] // NV : [сайт]. – 2025. – 13 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.02.2025.

<https://nv.ua/ukr/kultura/viy-na-rosiji-proti-ukrajini-viyskovi-rf-znishchuyut-hrami-na-teritoriji-ukrajini-50489615.html>.

182. Севрюков, Роман. Знищити і звести своє: як Росія фальсифікує історію і архітектуру захоплених міст [Електронний ресурс] : [про об'єкти культурної спадщини Донецької обл., які після втручання окупантів назавжди втратять або вже втратили свою справжню історію] / Роман Севрюков // Радіо Свобода : [сайт]. – 2025. – 5 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.02.2025.

<https://www.radiosvoboda.org/a/architecture-donetsk-mariupol-savur-mohyla/33301880.html>.

Реставраційні роботи

183. Переяславець, Богдан. Половецька баба з кургану Сторожова могила [з селища Велика Новосілка (Донецька обл.)] відновлена [скульпторами] у Львові [та встановлена біля Національного музею у Львові ім. Андрея Шептицького] [Електронний ресурс] / Богдан Переяславець // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2025. – 4 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.02.2025.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187827/>.

Див. № 89, 185, 187.

Міжнародне співробітництво

184. До Одеси прибула місія ЮНЕСКО – перевіряють збереження цілісності всесвітньої культурної спадщини [Електронний ресурс] // Район. Одеса : [сайт]. – 2025. – 12 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.02.2025.

<https://odesa.rayon.in.ua/news/782426-do-odesi-pribula-misiya-yunesko-perevirayut-zberezhennya-tsilisnosti-vsesvitnoi-kulturnoi-spadshchini>.

185. [Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола] Точицький обговорив із послом Ірландії [в Україні Джонатаном Конлоном] співпрацю в підготовці фахівців із реставрації [та спеціалістів, задіяних у евакуації культурних цінностей] [Електронний ресурс] / [М-во культури та стратег. комунікацій України] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 7 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 26.02.2025.

---

¹ Див. також: Кацімон, Ольга. Внаслідок ракетної атаки по Одесі пошкоджено 15 пам'яток культурної спадщини. ЮНЕСКО направляє місію [Електронний ресурс] : [які пам'ятки постраждали] / Ольга Кацімон // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. 2025. 1 лют. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 03.02.2025.

<https://detector.media/infospace/article/237815/2025-02-01-vnaslidok-raketnoi-ataky-po-odesi-poskodzheno-15-pamyatok-kulturnoi-spadshchyny-yunesko-napravlyae-misiyu/>.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3957404-tocickij-obgovoriv-iz-poslom-irlandii-spivpracu-v-pidgotovci-fahivciv-iz-restavracii.html>.

186. Новосвітня, Катерина. Унікальні Царські врата [XVIII століття з церкви Різдва Пресвятої Богородиці та Хрестовоздвиженської церкви Києво-Печерської лаври] з [Національного заповідника] Києво-Печерської лаври дослідили у Британії [та підтвердили приналежність їх до української сакральної спадщини] [Електронний ресурс] / Катерина Новосвітня // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2025. – 28 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.02.2025.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109271/>.

187. Польща продовжує реставрацію унікальної спадщини Волині [Електронний ресурс] : про реставраційні роботи в межах програми «Охорона культурної спадщини за кордоном» повідомила народна депутатка [України, перша заступниця голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики] Ірина Констанкевич : [перелік пам'яток] / пресслужба Апарату Верхов. Ради України // Голос України : [інтернет-версія]. – 2025. – 10 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.02.2025.

<http://www.golos.com.ua/article/382233>.

188. У Харкові [на запрошення обласної військової адміністрації] фахівці ЮНЕСКО розпочали моніторинг пошкодженої авіаударом [архітектурної пам'ятки –] будівлі Держпрому [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2025. – 28 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.03.2025.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3965400-u-harkovi-fahivci-unesko-rozpocali-monitoring-poskodzenoi-aviaudarom-budivli-derzpromu.html>.

Див. № 180.

Переміщення культурних цінностей

Див. № 157.

ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ

Білас М. 161

Білейчук Т. 27

Вітер Н. 97

Довженко О. 46, 47, 49

Дробович А. 73

Леся Українка 22

Мандроцин Б. 98

Павлик І. 72

Ханіс Н. 71

Цимбал В. 159

Ястребов В. 48

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

акад.	академічний (у назвах закладів)
АРК	Автономна Республіка Крим
БК	будинок культури
ВУТ «Просвіта» – ім. Т. Шевченка	Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Т. Шевченка
ГО	громадська організація
з.д.м.	заслужений діяч мистецтв (при прізвищах)
з.м.н.тв.	заслужений майстер народної творчості (при прізвищах)
з.п.к.	заслужений працівник культури (при прізвищах)
держ.	державний (у назвах закладів)
ДМШ	дитяча музична школа
ДХШ	дитяча художня школа
з.а.	заслужений артист (при прізвищах)
з.х.	заслужений художник (при прізвищах)
КМДА	Київська міська державна адміністрація
КНУКіМ	Київський національний університет культури і мистецтв
КНУТКіТ ім. І. Карпенка-Карого	Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого
МКСКУ	Міністерство культури та стратегічних комунікацій України
муз.	музичний (у назвах закладів)
н.а.	народний артист (при прізвищах)
НАМУ	Національна академія мистецтв України
НАОМА	Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури
НаУКМА	Національний університет «Києво-Могилянська академія»
НБУВ	Національна бібліотека України ім. В. Вернадського
НМАУ	
ім. П. Чайковського	Національна музична академія України ім. П. Чайковського
НБУ	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
ім. Ярослава Мудрого	
НСКУ	Національна спілка композиторів України
НСКмУ	Національна спілка кінематографістів України
НСКрУ	Національна спілка краєзнавців України
НСПУ	Національна спілка письменників України
НСФхУ	Національна спілка фотохудожників України
НСХУ	Національна спілка художників України
н.х.	народний художник (при прізвищах)
нац.	національний (у назвах)
обл.	область, обласний (у назвах)
ОДА	обласна державна адміністрація
ОТГ	об'єднана територіальна громада
ОУНБ	обласна універсальна наукова бібліотека
рос.	російський (у назвах)
укр.	український (у назвах)
худож.	художній (у назвах)

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ	3
Культура і суспільство	3
Інформаційна політика	4
Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України	4
Культурно-мистецькі заходи до пам'ятних дат, днів пам'яті, державних і релігійних свят	5
До третьої річниці повномасштабного вторгнення росії в Україну	5
До 154-річчя від дня народження письменниці, перекладачки, культурної діячки Лесі Українки (1871–1913).....	6
Теорія культури	7
Історія культури.....	7
Благодійництво, меценатство, спонсорство, волонтерство	7
Соціальні культурно-мистецькі проекти та ініціативи	8
НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ. МОВНІ ПИТАННЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ.....	9
Мовні питання.....	10
Відновлення та збереження національної пам'яті	10
Декомунізація, подолання наслідків колонізації, русифікації та тоталітаризму	11
Діяльність культурно-мистецьких асоціацій, товариств, об'єднань, громадських організацій	11
Персоналії діячів української культури.....	12
Присудження премій, нагород та інших відзнак у галузі культури	13
Культура етносів України. Діяльність національно-культурних товариств (об'єднань)	13
Українці за кордоном. Культура українського закордоння	14
ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ	14
Регіональна культурна політика, культурно-мистецьке життя громад.....	14
Фінанси, матеріально-технічний стан та забезпечення закладів галузі	14
Український культурний фонд	16
Нормативно-правове забезпечення галузі	17
Освіта. Кадри.....	17
Початкова мистецька освіта.....	17
Кадри	17
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	18
Український інститут.....	19
Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, дні культури, конференції, конгреси, міждисциплінарні проекти.....	19
І Міжнародна конференція з питань культури України «Співпраця заради стійкості» (м. Ужгород).....	19
Підтримка України у світі.....	22
НАРОДНА ТВОРЧИСТЬ. АМАТОРСТВО	22
Фольклор.....	22
Народні свята та обряди	22
Види і жанри аматорства.....	22

Образотворче аматорство та народні художні промисли	22
Музичне аматорство	23
Хореографічне аматорство.....	23
БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО. ЧИТАННЯ.....	23
Історія бібліотечної справи в Україні	24
Міжнародне співробітництво в галузі бібліотечної справи	24
Робота бібліотек інших країн	24
Мережа та типи бібліотек.....	25
Основні напрями діяльності бібліотек.....	27
Бібліотечні фонди (формування, дослідження, збереження).....	27
Науково-методична та науково-дослідна діяльність бібліотек.....	28
Науково-інформаційна діяльність бібліотек	28
Інформаційні технології в бібліотеках.....	28
Соціокультурна діяльність бібліотек	28
Бібліографія, бібліографознавство	28
Читання.....	28
ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. КНИГОЗНАВСТВО. ВИДАВНИЧА СПРАВА	29
Український інститут книги	30
Фестивалі, форуми видавців, книжкові виставки-ярмарки.....	30
Міжнародне співробітництво	31
МУЗЕЙНА СПРАВА. МУЗЕЄЗНАВСТВО. ЗАПОВІДНИКИ.....	31
Міжнародне співробітництво	31
Робота музеїв інших країн	32
Організація та управління в галузі музейної справи	32
Основні напрями діяльності музеїв, заповідників, закладів музейного типу	32
Музейні фонди.....	32
Виставкова діяльність, експозиції.....	33
Літературні та мистецькі заходи в музеях.....	35
Колекціонування.....	35
КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА	35
Нематеріальна культурна спадщина	36
Охорона та збереження культурної спадщини.....	36
Культурна спадщина: втрати через війну.....	37
Реставраційні роботи	38
Міжнародне співробітництво	38
Переміщення культурних цінностей.....	39
ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ.....	39

Довідкове видання

КУЛЬТУРА

Поточний бібліографічний список

Випуск 2

Періодичність 12 випусків на рік

Виходить з 1989 року

Укладачі:

БІЛОКОНЬ Ольга Федорівна

БЛАГОДАРЄВА Тетяна Борисівна

ПАНИМАТЧЕНКО Олена Валентинівна

СОЛОМКА Валентина Анатоліївна

ШАХОВСЬКИЙ Юрій Анатолійович

Відповідальна за випуск ***В. М. Іващенко***

Київ 2025

Редактор ***І. Г. Піленко***

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 2,42.

Б/т. Зам. № 20.

Видавець Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого,
вул. Грушевського, 1, Київ-1, 01001.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 5330 від 11.04.2017